Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 9. julija 2020*

„Predhodno odločanje – Boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih – Direktiva 2011/7/EU – Pojem ‚trgovinski posel‘ – Opravljanje storitev – Člen 2, točka 1 – Najemna pogodba – Periodična plačila – Roki za plačilo obrokov – Člen 5 – Obseg“

V zadevi C-199/19,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (okrožno sodišče v Lodžu – center mesta, Poljska) z odločbo z dne 24. januarja 2019, ki je prispela na Sodišče 27. februarja 2019, v postopku

RL sp. z o.o.

proti

J. M.,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi S. Rodin, predsednik senata, K. Jürimäe, sodnica, in N. Piçarra (poročevalec), sodnik,

generalni pravobranilec: G. Hogan,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za J. M. A. Krakowińska, radca prawny,

– za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj s F. De Luco, avvocato dello Stato,

– za Evropsko komisijo K. Mifsud-Bonnici in Ł. Habiak, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: poljščina.

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 2, točka 1, in člena 5 Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL 2011, L 48, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo RL sp. z o.o. in osebo J.M., ker je zadnjenavedena prepozno plačala šestnajst najemnin in povezanih stroškov v zvezi s pogodbo o najemu poslovnega prostora za nedoločen čas.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 V uvodnih izjavah 2, 3, 8, 9, 11, 19 in 22 Direktive 2011/7 je navedeno:

„(2) Gospodarski subjekti večino blaga in storitev na notranjem trgu dobavljajo drugim gospodarskim subjektom in javnim organom na podlagi odloga plačila, pri čemer dobavitelj svoji stranki da čas, da plača račun po dogovoru med stranema, kot je določeno v dobaviteljevem računu ali v skladu z zakonom.

(3) Veliko plačil v trgovinskih poslih med gospodarskimi subjekti ali med gospodarskimi subjekti in javnimi organi se opravi pozneje, kot je dogovorjeno v pogodbi ali določeno v splošnih trgovinskih pogojih. Kljub dostavi blaga ali opravljenim storitvam je veliko zadevnih računov plačanih po roku. Takšne zamude pri plačilih negativno vplivajo na likvidnost in zapletajo finančno upravljanje podjetij. Prav tako vplivajo na njihovo konkurenčnost in dobičkonosnost, ko upnik zaradi zamud pri plačilih potrebuje zunanje financiranje. […]

[…]

(8) Področje uporabe te direktive bi moralo biti omejeno na plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli. Ta direktiva ne bi smela urejati poslovanja s potrošniki, obresti v zvezi z drugimi plačili, na primer plačili glede na zakonodajo o čekih in menicah ali plačili kot nadomestili za škodo, vključno s plačili zavarovalnic. Državam članicam bi moralo biti tudi omogočeno, da izključijo dolgove, ki so predmet postopkov zaradi insolventnosti, vključno s postopki za prestrukturiranje dolga.

(9) Ta direktiva bi morala urejati vse trgovinske posle, ne glede na to, ali potekajo med zasebnimi ali javnimi podjetji ali med podjetji in javnimi organi […]. Zato bi morala urejati tudi vse trgovinske posle med glavnimi izvajalci in njihovimi dobavitelji in podizvajalci.

[…]

(11) Dostava blaga in izvajanje storitev za plačilo, za katera se uporablja ta direktiva, bi morala vključevati tudi projektiranje in izvedbo javnih del ter visokih in nizkih gradenj.

[…]

(19) Upnikom je treba zagotoviti pošteno nadomestilo za stroške izterjave, ki jih imajo zaradi zamud pri plačilih, da se odvrne od teh zamud. Stroški izterjave bi morali vključevati izterjavo upravnih stroškov in nadomestilo za notranje stroške, ki so nastali zaradi zamude pri plačilu, za katere bi bilo treba v tej direktivi določiti fiksen minimalen znesek, ki se lahko izterja z obrestmi za zamudo pri plačilu. […]

[…]

(22) Ta direktiva ne bi smela preprečevati plačil po obrokih ali plačil z zamikom. Vendar bi moral biti vsak obrok ali plačilo opravljen v skladu z dogovorjenimi pogoji in predmet pravil glede zamud pri plačilih iz te direktive.“

4 Člen 1 Direktive 2011/7, naslovljen „Vsebina in področje uporabe“, določa:

„1. Cilj te direktive je boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih, da bi zagotovili pravilno delovanje notranjega trga ter s tem spodbudili konkurenčnost podjetij, zlasti [malih in srednje velikih podjetij].

2. Ta direktiva se uporablja za vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli.

3. Države članice lahko izključijo dolgove, ki so predmet postopkov zaradi insolventnosti zoper dolžnika, vključno s postopki za prestrukturiranje dolga.“

5 Člen 2 te direktive zajema te opredelitve pojmov:

„[…]

1. ‚trgovinski posli‘ pomeni posle med podjetji ali med podjetji in javnimi organi, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo;

[…]

3. ‚podjetje‘ pomeni katero koli organizacijo, razen javnega organa, ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti, tudi če to dejavnost izvaja ena sama oseba;

4. ‚zamuda pri plačilu‘ pomeni neplačilo v pogodbenem ali zakonskem plačilnem roku in če so izpolnjeni pogoji iz člena 3(1) […];

5. ‚obresti za zamudo pri plačilu‘ pomeni zakonske obresti za zamudo pri plačilu ali obresti po stopnji, o kateri se podjetja med seboj dogovorijo, ob upoštevanju člena 7;

[…]“

6 Člen 3(1) navedene direktive, naslovljen „Posli med podjetji“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da je v trgovinskih poslih med podjetji upnik upravičen do obresti zaradi zamude pri plačilu, ne da bi bilo potrebno opozorilo, kadar so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) upnik je izpolnil svoje pogodbene in zakonite obveznosti; in

(b) upnik dolgovanega zneska ni prejel pravočasno, razen če dolžnik ni odgovoren za zamudo.“

7 Člen 5 iste direktive, naslovljen „Plačilni roki“, določa:

„Ta direktiva ne posega v možnost strank, da se v skladu z ustreznimi določbami veljavnega nacionalnega prava dogovorijo o rokih za plačilo obrokov. Kadar kateri koli obrok v takšnih primerih ni plačan na dogovorjen datum, se obresti in nadomestilo, določeni v tej direktivi, izračunajo samo na podlagi zapadlih zneskov.“

8 Člen 6(1) Direktive 2011/7, naslovljen „Nadomestilo stroškov izterjave“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da je upnik upravičen od dolžnika prejeti najmanj fiksni znesek 40 EUR, kadar v trgovinskih poslih obresti za zamudo pri plačilu zapadejo v plačilo v skladu s členom 3 […].“

Poljsko pravo

9 Člen 4, točka 1, ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (zakon o plačilnih rokih v trgovinskih poslih, prečiščeno besedilo) z dne 8. marca 2013 (Dz. U. 2019, pozicija 118, v nadaljevanju: zakon z dne 8. marca 2013) opredeljuje trgovinski posel kot „pogodbo o dobavi blaga ali o opravljanju storitev za plačilo, če stranke iz člena 2 sklenejo navedeno pogodbo v povezavi z dejavnostjo, ki jo opravljajo“.

10 Člen 7(1) tega zakona določa:

„1. V trgovinskih poslih, razen poslov, v okviru katerih je dolžnik javni subjekt, je upnik upravičen, da brez opomina prejme zakonske obresti zaradi zamude v trgovinskih poslih, razen če sta se stranki dogovorili o višjih obrestih za obdobje od dneva zapadlosti denarne dajatve do dneva plačila, če sta kumulativno izpolnjena ta pogoja:

(1) upnik je opravil storitev;

(2) upnik plačila ni prejel v roku, določenem v pogodbi.“

11 Člen 10(1) in (3) navedenega zakona določa:

„1. Upnik je od dneva, ko pridobi pravico do obresti iz člena 7(1) ali člena 8(1), upravičen od dolžnika brez opomina prejeti znesek v višini 40 EUR, pretvorjen v poljske zlote [(PLN)] […] – ta znesek pomeni nadomestilo za stroške izterjave.

[…]

3. Pravica do plačila zneska iz odstavka 1 nastane zaradi trgovinskega posla, brez poseganja v člen 11(2), točka 2.“

12 Člen 11(1) in (2), točki 1 in 2, istega zakona določa:

„1. Stranki trgovinskega posla lahko v svoji pogodbi pripravita časovni načrt izvedbe denarne dajatve po obrokih, če priprava takega časovnega načrta za upnika ne pomeni očitne zlorabe.

2. Če sta stranki trgovinskega posla v svoji pogodbi ugotovili, da bo denarna dajatev izvedena po obrokih, se pravica:

(1) do obresti iz člena 7(1) ali člena 8(1),

(2) znesek iz člena 10(1) in povračilo nastalih stroškov izterjave iz člena 10(2) dolguje za vsak neplačan obrok.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

13 Družba RL in oseba J. M. sta 15. januarja 2011 sklenili pogodbo o najemu za nedoločen čas, katere predmet je poslovni prostor v Lodžu (Poljska). V skladu s to pogodbo mora oseba J. M. kot najemnica družbi RL, najemodajalki, plačati mesečno najemnino in operativne stroške, ki ustrezajo stroškom vzdrževanja stavbe, do 10. dne vsakega meseca. Oseba J. M. je v skladu z navedeno pogodbo družbi RL plačala varščino za najem v višini 984 PLN (približno 229 EUR).

14 Iz predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da je oseba J. M. med septembrom 2015 in decembrom 2017 prepozno plačala šestnajst mesečnih najemnin. Nato ji je družba RL poslala račun v višini 2751,30 PLN (približno 640 EUR), ki je zajemal šestnajstkratnik zneska 40 EUR v poljskih zlotih za te zamude pri plačilu kot odškodnino in izjavo o delnem nadomestilu te terjatve s terjatvijo osebe J. M. do družbe RL, ki jo je prvonavedena ustanovila z varščino za najem. Po plačilu tega nadomestila je znesek terjatve, ki jo je zahtevala družba RL, znašal 1767,30 PLN (približno 411 EUR).

15 Družba RL je po tožbi, vloženi pri predložitvenem sodišču 10. aprila 2018, predlagala začetek postopka za izdajo plačilnega naloga zoper osebo J. M. Temu predlogu je bilo ugodeno.

16 Oseba J. M. je zoper plačilni nalog vložila ugovor in nasprotno tožbo glede varščine za najem in zamudnih obresti, pri čemer je trdila, da se zakon z dne 8. marca 2013, s katerim je bila prenesena Direktiva 2011/7, ne uporablja za najemno pogodbo. Ta naj ne bi bila trgovinski posel v smislu člena 2, točka 1, te direktive, ker naj ne bi vodila do dobave blaga ali opravljanja storitve, ampak do prepustitve stvari v začasno uporabo za plačilo.

17 V teh okoliščinah želi predložitveno sodišče izvedeti, na prvem mestu, ali je mogoče najemno pogodbo, sklenjeno med podjetjema, opredeliti kot „trgovinski posel“, ki vodi k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo, v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7. Navaja, prvič, da ti pojmi v tej direktivi niso opredeljeni in, drugič, da je poljska pravna teorija glede njihove razlage razdvojena.

18 Predložitveno sodišče meni, da dobesedna in sistematična razlaga pojma „trgovinski posel“ sicer vodi do sklepa, da ta pojem ne zajema najemnih pogodb, vendar pa „funkcionalna“ razlaga navedenega pojma govori v prid temu, da te pogodbe spadajo na področje uporabe Direktive 2011/7.

19 Na drugem mestu, če bi bilo treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 5, prvi stavek, Direktive 2011/7 v delu, v katerem strankam priznava možnost, da se dogovorijo o rokih za plačilo obrokov, razlagati tako, da se nanaša le na trgovinske posle z enkratnim plačilom, čeprav je tako plačilo mogoče razdeliti na obroke, in da torej izključuje trgovinske posle, pri katerih je plačilo periodično in ga je torej treba izvesti v vnaprej opredeljenih časovnih presledkih, kot je mesečna najemnina v zvezi z najemno pogodbo.

20 V teh okoliščinah je Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (okrožno sodišče v Lodžu – center mesta, Poljska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 2, [točka 1], Direktive 2011/7, ki je bil v poljski pravni red prenesen s členom 4(1) [zakona z dne 8. marca 2013], razlagati tako, da je treba kot posle, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo (trgovinski posli), opredeliti tudi pogodbe, za katere je značilna izpolnitev s prepustitvijo stvari v začasno uporabo za plačilo (na primer najemne pogodbe)?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali je treba člen 5 Direktive 2011/7, ki je bil v poljsko pravo prenesen s členom 11(1) [zakona z dne 8. marca 2013], razlagati tako, da gre za dogovor strank trgovinskega posla o rokih za plačilo obrokov tudi v primeru, v katerem so bila dogovorjena periodična plačila dolžnika, in sicer tudi, če je bila pogodba sklenjena za nedoločen čas?“

Vprašanji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

21 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 2, točka 1, Direktive 2011/7 razlagati tako, da pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine v začasno uporabo za plačilo, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, pomeni trgovinski posel v smislu te določbe in torej spada na stvarno področje uporabe te direktive.

22 Glede tega je treba najprej opozoriti, da se v skladu s členom 1(2) Direktive 2011/7 ta direktiva uporablja za vsa plačila kot prejemke v zvezi s „trgovinskimi posli“ in da je ta pojem v členu 2, točka 1, Direktive 2011/7 opredeljen kot „posli med podjetji ali med podjetji in javnimi organi, ki vodijo k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo“. Zadnjenavedeno določbo je treba razlagati ob upoštevanju uvodnih izjav 8 in 9 te direktive, iz katerih izhaja, da se nanaša na vsa plačila kot prejemke v zvezi s trgovinskimi posli, vključno s plačili med podjetji in državnimi organi, razen za poslovanje s potrošniki in druge vrste plačil (glej v tem smislu sodbo z dne 28. novembra 2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, točka 31).

23 Iz tega sledi, da člen 1(2) Direktive 2011/7 v povezavi s členom 2, točka 1, te direktive področje uporabe te direktive opredeljuje zelo široko (glej v tem smislu sodbo z dne 28. novembra 2019, KROL, C-722/18, EU:C:2019:1028, točka 32).

24 Člen 2, točka 1, Direktive 2011/7 določa dva pogoja, da posel spada pod pojem „trgovinski posli“ v smislu te določbe. Prvič, izveden mora biti bodisi med podjetji bodisi med podjetji in javnimi organi ter, drugič, mora voditi k dostavi blaga ali izvajanju storitev za plačilo.

25 Glede prvega pogoja je treba opozoriti, da je pojem „podjetje“ v členu 2, točka 3, Direktive 2011/7 opredeljen kot „katera koli organizacija, razen javnega organa, ki deluje v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti, tudi če to dejavnost izvaja ena sama oseba“.

26 V postopku v glavni stvari ni sporno, da ima RL, ki je družba z omejeno odgovornostjo, status „podjetja“ v smislu člena 2, točka 3, te direktive. Iz predložitvene odločbe pa ni očitno, ali je oseba J. M. s sklenitvijo pogodbe o najemu poslovnega prostora z družbo RL delovala kot organizacija v okviru svoje neodvisne gospodarske ali strokovne dejavnosti in ima zato tudi status „podjetja“. Dejstvo, da je prostor, ki je predmet najemne pogodbe, namenjen poslovni uporabi, kaže na to. Vendar mora predložitveno sodišče glede tega opraviti potrebna preverjanja.

27 Drugi pogoj iz člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 ne vsebuje opredelitve pojmov „dostava blaga“ in „opravljanje storitev“ ter ne napotuje na pravo držav članic, da ju opredelijo. V teh okoliščinah je treba take pojme v vsej Evropski uniji razlagati samostojno in enotno ob upoštevanju zahtev po enotni uporabi prava Unije v povezavi z načelom enakosti. Ti pojmi so tako samostojni pojmi prava Unije, katerih obseg se ne more določiti s sklicevanjem na znane pojme prava držav članic ali na razvrstitve na nacionalni ravni, ampak ob hkratnem upoštevanju izrazov, sobesedila in ciljev določbe, ki jih določa (glej v tem smislu sodbo z dne 29. septembra 2015, Gmina Wrocław, C-276/14, EU:C:2015:635, točka 25 in navedena sodna praksa).

28 Na prvem mestu besedilo člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 samo po sebi ne omogoča ugotovitve, ali pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine v začasno uporabo za plačilo, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, pomeni „dostavo blaga“ ali „opravljanje storitev“ v smislu te določbe.

29 Vendar je treba poudariti, da je Sodišče v sodbi z dne 15. decembra 2016, Nemec (C-256/15, EU:C:2016:954, točka 33), razsodilo, da posel, ki se nanaša na gospodarsko dejavnost, lahko spada pod pojem „trgovinski posel“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7, če oseba, ki posel opravi, deluje kot „podjetje“ v smislu člena 2, točka 3, te direktive. Iz tega sledi, da pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine v začasno uporabo za plačilo, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, lahko pomeni „dostavo blaga“ ali „opravljanje storitev“ v smislu te določbe.

30 Na drugem mestu, glede zakonodajnega okvira, v katerega spada Direktiva 2011/7, je treba poudariti, da ta direktiva, ker je bila sprejeta na podlagi člena 114 PDEU, spada v okvir približevanja zakonodaj držav članic, katerega cilj je vzpostavitev in delovanje notranjega trga na področju boja proti zamudam pri plačilih na tem trgu. Tako je treba pojma „dostava blaga“ in „opravljanje storitev“ ali pojem „trgovinski posli“ iz člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 razlagati ob upoštevanju določb Pogodbe DEU, s katerimi je v členih 34, 56 in 57 te pogodbe določen prosti pretok blaga in storitev, ter sodne prakse Sodišča, v kateri je podana razlaga teh temeljnih svoboščin.

31 Glede tega je treba opozoriti, da so v skladu s členom 57 PDEU „storitve“ opredeljene kot storitve takrat, kadar se praviloma opravljajo za plačilo in če jih ne urejajo določbe, ki se nanašajo na prosti pretok blaga, kapitala in oseb. V drugem odstavku tega člena so primeroma naštete nekatere dejavnosti, ki spadajo pod pojem „storitev“, med njimi tudi trgovinske dejavnosti.

32 Iz tega sledi, da pogodba DEU pojmu storitev daje široko opredelitev, tako da se s tem pojmom razume katera koli storitev, ki ne spada pod druge temeljne svoboščine, s ciljem, da gospodarska dejavnost ne bi bila izvzeta iz področja uporabe temeljnih svoboščin (glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2006, Fidium Finanz, C-452/04, EU:C:2006:631, točka 32).

33 Sodišče je v zvezi s tem že pojasnilo, da je dajanje nepremičnine v najem opravljanje storitev za plačilo v smislu člena 57 PDEU, ne da bi okoliščina, da ta storitev traja več let, tej opredelitvi nasprotovala (glej v tem smislu sodbo z dne 26. oktobra 2010, Schmelz, C-97/09, EU:C:2010:632, točka 41 in navedena sodna praksa).

34 Ob upoštevanju te široke opredelitve pojma „storitev“ iz člena 57 PDEU, kot ga razlaga Sodišče, pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine za plačilo, vendar brez prenosa lastninske pravice, v uporabo za določen ali nedoločen čas, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, pomeni opravljanje „storitve“ v smislu člena 57 PDEU. S tega vidika lahko posel, ki se nanaša na tako pogodbo, vodi do „opravljanja storitev“ v smislu člena 2, točka 1, Direktive 2011/7.

35 To razlago na tretjem mestu potrjuje cilj Direktive 2011/7, ki je v skladu z njenim členom 1(1) boj proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih, da bi se zagotovilo pravilno delovanje notranjega trga, s čimer se izboljša konkurenčnost podjetij, zlasti malih in srednje velikih podjetij. Te zamude pri plačilih, kot je razvidno iz uvodne izjave 3 te direktive, namreč negativno vplivajo na likvidnost teh podjetij, otežujejo njihovo finančno upravljanje ter škodijo tudi njihovi konkurenčnosti in donosnosti, saj morajo ta podjetja zaradi teh zamud pri plačilih pridobiti zunanja financiranja.

36 Razlaga Direktive 2011/7, v skladu s katero pogodbe o najemu ne zajemajo „opravljanja storitev“ ter so izvzete iz pojma „trgovinski posli“ v smislu člena 2, točka 1, te direktive in torej s stvarnega področja uporabe te direktive, ne bi ustrezala takemu cilju, saj bi bile s tako razlago vse pogodbe o najemu poslovnega prostora izključene iz tega varstva. To ugotovitev potrjuje uvodna izjava 9 Direktive 2011/7, v skladu s katero se ta direktiva uporablja za „vse“ trgovinske posle, bodisi med zasebnimi ali javnimi podjetji bodisi med podjetji in javnimi organi.

37 Te ugotovitve ni mogoče ovreči z uvodnima izjavama 2 in 11 Direktive 2011/7.

38 Po eni strani je iz uvodne izjave 2 te direktive sicer razvidno, da večino dobav blaga in storitev gospodarski subjekti za druge gospodarske subjekte ali za javne organe opravljajo z odloženim plačilom, medtem ko, kot poudarja predložitveno sodišče, posli v okviru dejavnosti dajanja blaga v najem niso opravljeni z odloženim plačilom. Ker pa v besedilu člena 1(2) in člena 2, točka 1, Direktive 2011/7 ni nikjer omenjen pogoj, v skladu s katerim mora biti blago dobavljeno ali so storitve opravljene z odloženim plačilom, uporaba teh določb ne more biti odvisna od takega pogoja.

39 Na drugi strani izrecne navedbe v uvodni izjavi 11 Direktive 2011/7, da projektiranje in izvedba javnih del ter visokih in nizkih gradenj spadata pod pojma „dostava blaga“ ali „opravljanje storitev“ v smislu člena 2, točka 1, te direktive in zato na stvarno področje uporabe te direktive, ni mogoče razlagati *a contrario*, tako da so posli, ki se nanašajo na najemne pogodbe, iz nje izključeni.

40 Po eni strani namreč Direktiva 2011/7 ne vsebuje seznama različnih vrst pogodb, ki zajemajo „dobavo blaga“ ali „opravljanje storitev“ iz člena 2, točka 1, te direktive. Po drugi strani najemne pogodbe niso med posli in plačili, opravljenimi na področjih, ki v skladu z uvodno izjavo 8 Direktive 2011/7 ne spadajo na področje uporabe te direktive.

41 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 2, točka 1, Direktive 2011/7 razlagati tako, da pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine v začasno uporabo za plačilo, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, pomeni trgovinski posel, ki vodi do opravljanja storitev v smislu te določbe, če je ta posel opravljen med podjetji ali med podjetji in javnimi organi.

Drugo vprašanje

42 Drugo vprašanje je treba razumeti tako, da se z njim v bistvu sprašuje, ali je člen 5 Direktive 2011/7 – ker pogodba za določen ali nedoločen čas, ki določa periodično plačilo v vnaprej opredeljenih časovnih presledkih, kot je mesečna najemnina v zvezi s pogodbo o najemu poslovnega prostora, spada na stvarno področje uporabe Direktive 2011/7 kot trgovinski posel, ki vodi do opravljanja storitev za plačilo v smislu člena 2, točka 1, te direktive – treba razlagati tako, da ga je treba zato, da bi na podlagi take pogodbe lahko nastale pravice do obresti in nadomestila, določene v členu 3 in členu 6 navedene direktive, šteti za dogovor o rokih za plačilo obrokov v smislu tega člena 5.

43 Glede tega je treba poudariti, prvič, da v skladu s členom 5 Direktive 2011/7 ta direktiva ne posega v možnost strank, da se v skladu z veljavnimi določbami nacionalnega prava med seboj dogovorijo o rokih za plačilo obrokov. Če v takem primeru kateri koli obrok ni plačan ob zapadlosti, se obresti in nadomestilo, določeni v tej direktivi, izračunajo samo na podlagi zapadlih zneskov. V uvodni izjavi 22 navedene direktive je navedeno, da ta direktiva ne bi smela preprečevati plačil po obrokih ali plačil z zamikom, in pojasnjeno, da mora biti vsak obrok ali plačilo opravljeno v skladu z dogovorjenimi pogoji in predmet pravil glede zamud pri plačilih iz iste direktive.

44 Iz tega izhaja, da namen člena 5 Direktive 2011/7 ni razmejiti stvarno področje uporabe te direktive in s tega področja med drugim izključiti pogodbe, ki niso enotne storitve, temveč pojasniti, da navedena direktiva ne preprečuje plačil po obrokih ali plačil z zamikom, ne glede na to, ali zadevne pogodbe določajo enotno plačilo ali periodično plačilo v vnaprej opredeljenih rednih časovnih presledkih.

45 Po drugi strani je treba poudariti, da v trgovinskih poslih med podjetji obresti za zamudo pri plačilu, določene v členu 3 Direktive 2011/7, zapadejo v plačilo, če so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1 tega člena. Za to se zahteva, da upnik izpolni svoje pogodbene in zakonske obveznosti ter da dolgovanega

zneska ne prejme pravočasno, razen če dolžnik ni odgovoren za zamudo. Ta določba torej pravice zahtevati obresti za zamudo pri plačilu ne pogojuje s tem, da sta se stranki v primeru pogodbe s periodičnim plačilom na podlagi člena 5 Direktive 2011/7 dogovorili o rokih za plačilo obrokov.

46 Prav tako se v skladu s členom 6 Direktive 2011/7 pri trgovinskih poslih med podjetji pravica do nadomestila za stroške izterjave v skladu s členom 3 te direktive lahko uveljavlja le, če se plačajo tudi obresti za zamudo pri plačilu. Tako v primeru pogodbe, ki določa periodično plačilo, ta pravica nikakor ni pogojena s tem, da sta se stranki trgovinskega posla na podlagi člena 5 Direktive 2011/7 dogovorili o rokih za plačilo obrokov.

47 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je člen 5 Direktive 2011/7 – ker pogodba za določen ali nedoločen čas, ki določa periodično plačilo v vnaprej opredeljenih časovnih presledkih, kot je mesečna najemnina v zvezi s pogodbo o najemu poslovnega prostora, spada na stvarno področje uporabe Direktive 2011/7 kot trgovinski posel, ki vodi do opravljanja storitev za plačilo v smislu člena 2, točka 1, te direktive – treba razlagati tako, da take pogodbe, zato da bi na njeni podlagi lahko nastale pravice do obresti in nadomestila, določene v členu 3 in členu 6 navedene direktive, ni treba nujno šteti za dogovor o rokih za plačilo obrokov v smislu tega člena 5.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

1. **Člen 2, točka 1, Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih je treba razlagati tako, da pogodba, za katero je značilna izpolnitev s prepustitvijo nepremičnine v začasno uporabo za plačilo, kot je pogodba o najemu poslovnega prostora, pomeni trgovinski posel, ki vodi do opravljanja storitev v smislu te določbe, če je ta posel opravljen med podjetji ali med podjetji in javnimi organi.**

2. **Člen 5 Direktive 2011/7 je – ker pogodba za določen ali nedoločen čas, ki določa periodično plačilo v vnaprej opredeljenih časovnih presledkih, kot je mesečna najemnina v zvezi s pogodbo o najemu poslovnega prostora, spada na stvarno področje uporabe Direktive 2011/7 kot trgovinski posel, ki vodi do opravljanja storitev za plačilo v smislu člena 2, točka 1, te direktive – treba razlagati tako, da take pogodbe, zato da bi na njeni podlagi lahko nastale pravice do obresti in nadomestila, določene v členu 3 in členu 6 navedene direktive, ni treba nujno šteti za dogovor o rokih za plačilo obrokov v smislu tega člena 5.**

Podpisi